

2025-04-08

Stab

Ellinor Günther, kommunikationsansvarig

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400) gryaab.se

Mediebevakning

Januari-mars 2025

Jag sammanfattar i detta dokument utvalda artiklar där Gryaab berörs direkt eller omnämns samt avloppsfrågor som indirekt berör Gryaab, till exempel avloppsvattenrening, uppströmsfrågor samt slam- och biogasfrågor. Information som vi själva lägger upp i våra egna kanaler redovisas inte här.

2025-01-03 Jordbruksaktuellt

Mikroplaster sprids när de hamnar på åkermark (Slam)

En ny avhandling från forskare vid SLU visar att mikro- och nanoplasters sprids runt i marken, bland annat via daggmaskar.

Mikro- och nanoplasters hamnar i åkermarken på olika sätt. Exempelvis via användning av avloppsslam eller kompost. Och i sin avhandling har Wiebke Mareile Heinz, doktorand vid institutionen för mark och miljö nu kunnat visa att mikroplasterna inte ligger stilla i åkermarken, vilket forskare tidigare antagit, utan de kan både flyttas längre ner i marken och transporteras till andra platser.

Avloppsslam från tätorter används i allt större grad som gödning i Sverige. Och att förstå de viktigaste ursprungskällorna till mikroplaster är första steget mot eventuella begränsande åtgärder. Vid Lanna forskningsstation har man använt kommunalt avloppsslam som gödning i fältförsök under 24 års tid. Och genom två olika metoder, en som mäter partikelantal och en som mäter partikelmassa, har Wiebke också kunnat konstatera att halterna av mikroplaster är betydligt högre efter att avloppsslam använts som gödsel jämfört med konventionell mineralgödsel.

2025-01-14 Varbergs Tidning med flera

Tillståndet försämras i Kattegatt (Havsmiljö)

Länsstyrelsernas årliga regionala utvärdering av sina miljömål gav tyvärr inget upplyftande resultat. Längs hela västkusten går nu utvecklingen för tillståndet i havet i negativ riktning.

En negativ faktor är utvecklingen för torskfiskebeståndet.

- Torsken är en viktig rovfisk och har vägt tungt i bedömningen. Men det finns andra arter som det inte heller ser så ljust ut för, som ålen och sillen, säger Rasmus Schierup.

Förklaringen ligger i en omfattande mänsklig påverkan och att de åtgärder som utförs för att kompensera för denna är i förhållandevis liten skala.

- Det handlar om olika typer av exploatering, varav fisket är en. Men också sådant som utbyggnaden av städer, pirar och bryggor längs kusten, som inkräktar på naturliga miljöer, förklarar Rasmus Schierup.

2025-01-29 Automation

Guard Automation ska revolutionera rening av avloppsvatten – Alingsås kommun först ut (Rening)

Guard Automation AB introducerar Guard Treat Smart – en innovativ lösning som kombinerar maskininlärning och datadrivna insikter för att sätta en ny standard inom avloppsrening.

Med tjänsten minskas kemikalieförbrukningen i reningsprocessen av avloppsvatten vilket ger positiva miljöeffekter samtidigt som kemikaliekostnaderna kan sänkas. Alingsås kommun är först ut i Sverige att implementera tekniken. Utmaningen för reningsverken är att kemikaliebehovet ständigt varierar beroende på faktorer som regn, snösmältning och dygnsvariationer – en utmaning som kommer att öka i takt med klimatförändringarna.

Guard Treat Smart hanterar denna komplexitet genom att kombinera historiska data från anläggningarnas drift med externa källor som väderprognoser och markförhållanden.

Tekniken analyserar och förutser dessa variationer för att automatiskt justera kemikaliedoseringen i realtid, vilket minskar både kostnader och miljöpåverkan.

– Den digitala transformationen som just nu pågår med smarta AI-lösningar är en djungel av möjligheter. Genom ett gott samarbete med Guard Automation hoppas vi kunna vara en del av den utvecklingen och landa i en bra slutprodukt som ger ett mervärde till vår verksamhet, säger Lisa Hultberg, driftchef på Nollhaga reningsverk.

2025-01-30 Ny Teknik

Göteborg har de största värmepumparna (Gryaab)

Göteborg Energi var tidigt ute med att satsa på stora värmepumpar på 1980-talet. I dag har företaget fyra maskiner på Rya VP. Två av dem är störst i världen med sina 50 MW vardera.

- Än så länge är det så, men det ryktas att större grejer är på gång någonstans i Tyskland. Det är en underleverantör som har antytt det. Det byggs väldigt mycket nytt runt om i Europa, säger Jonas Strandberg, anläggningsansvarig på Rya VP.

I första hand används spillvärme från raffinaderier och värme från Renovas sopförbränning i Göteborg Energis fjärrvärmenät. När den värmen inte räcker på höstkanten går värmepumparna i Rya VP igång. Då leds 13-gradigt renat vatten från avloppsreningsverket Gryaab in i värmepumparna, som höjer temperaturen upp till den nivå som behövs i fjärrvärmenätet, som mest 85 grader. Normalt sett brukar värmepumparna vara i gång halva året.

Framöver planeras även spillvärme från Volvo Cars nya batterifabrik Novo att tas tillvara i värmepumpsanläggningen. Då ska en del av avloppsvattnet från reningsverket ledas till Novo för att där kyla processer i batteritillverkningen. Sedan ska det uppvärmda vattnet gå in i värmepumparna på Rya VP. Göteborg Energi hoppas på så vis kunna få 40-gradigt vatten till anläggningen.

2025-02-12 Cirkulation

NCC planerar Nya Rya (Gryaab)

NCC har tecknat ett samverkansavtal med Gryaab för att planera för att bygga ut och uppgradera avloppsreningsverket i Göteborg, Gryaabs största satsning genom tiderna.

Den nya avloppsanläggningen byggs för att öka kapaciteten och uppnå hårdare miljökrav

på rening. Affären är en totalentreprenad i strategisk samverkan. Projektet består av flera delprojekt där parterna i ett förberedande skede ska genomföra övergripande utredning och planering, samt utarbeta arbetssätt och samverkan för hela kontraktet.

- Vi har hela tiden varit på den linjen att reningsverket ska drivas i egen regi, säger kommunstyrelsens vice ordförande Daniel Persson (SD). Nu verkar alla andra också ha kommit till samma slutsats.

2025-02-25 Grönt Samhällsbyggande

Hållbart med eko-betong (Gryaab)

Gryaab har analyserat så kallad eko-betong. Analyserna visar att den uppfyller samtliga av Gryaabns kvalitetskrav, bland annat genom att ha ett lägre koldioxidfotavtryck.

2022 gjöts en trappa av betong med lägre klimatpåverkan, så kallad eko-betong eller klimatförbättrad betong. Betongen vi testade innehåller 32 procent GGBS (Granulated Blast-furnace Slag), en biprodukt från stål- och järnframställning. Gryaab har granskat och följt upp hur eko-betongens egenskaper förändras över tid, genom regelbundna analyser och tester av betongen som genomfördes ungefär var sjätte månad under nästan tre år.

– Vi har testat och analyserat utifrån fyra krav: hållfasthet, hur betongen tål långvarig kontakt med vatten och extrem kyla, motstånd mot karbonatisering och ha högst 230 kg koldioxid per kubikmeter betong. De tester och analyser vi gjort visar att den här eko-betongen klarar våra krav lika bra som vanlig betong, berättar Mehdi Basiri, projektledare på Gryaab.

Förutom att eko-betongen uppfyller alla Gryaabns kvalitetskrav har den också 26 procent lägre koldioxidutsläpp jämfört med konventionell betong.

– Eko-betong, eller klimatförbättrad betong som det kallas, utvecklas och förbättras hela tiden. Bara under de här tre åren som vi gjort analyserna har det kommit betydligt bättre alternativ på marknaden. Gryaab kommer jobba vidare med klimatförbättrad betong framöver, bland annat inom Nya Rya, avslutar Mehdi Basiri.

2025-03-04 Borås Tidning

Förlängt tillstånd ett måste i väntan på nytt reningsverk (Gryaab nämns)

Avloppshanteringen i Bollebygd står inför en utmaning. Ett nytt reningsverk ligger flera år fram i tiden och det nuvarande går snart på övertid. I väntan på en ny anläggning måste det nuvarande reningsverket få förlängt tillstånd för att drivas vidare. Ett nytt reningsverk är kommunens största investering, näst efter den nya skolan.

En av de lösningar som har varit på tapeten är att ansluta sig till Gryaabs reningsverk, Ryaverket i Göteborg, via ledningar mellan Bollebygd och Hindås eller Rävlanda. Men valet blev att bygga ett eget reningsverk.

När beslutet togs beräknades ett reningsverk i egen regi kosta kommunen 150 miljoner medan en anslutning till Gryaab skulle kosta 600 miljoner kronor.

- Förutom den ekonomiska frågan är ett argument för egen regi att vi har rådighet över anläggningen, säger förvaltningschef Ulf Krüger på teknik- och serviceförvaltningen. Vi skulle inte heller ha rådighet över ledningarna om vi kopplade på oss på Gryaab.

- Det är även en beredskapsfråga, som inte minst är aktuell i dagens säkerhetsläge, att vi ska ha rådighet över vår egen anläggning, säger kommunens VA-chef My Nilsson.

2025-03-05 LäkeMedelsvärlden

Går till domstol om Avloppsdirektivet (Läkemedel)

Läkemedelsföretagens europeiska branschorganisation Efpia kommer att försöka ta strid i domstol mot EU:s reviderade avloppsvattendirektiv.

Efpia ifrågasätter direktivets fördelning av det ekonomiska ansvaret för utbyggd läkemedelsrening. Branschorganisationen anser nämligen att direktivet lägger alltför stor del av betalningsbördan på läkemedelsbolagen. Fler aktörer borde vara med och betala, menar därför Efpia.

Efpia vänder sig till EU-domstolen med argumenten att direktivet strider mot centrala principer i EU-fördragen. Det handlar om principerna att förorenaren betalar, om proportionalitet och om icke-diskriminering.

- EU:s egna principer om icke-diskriminering, proportionalitet och att förorenaren ska betala återspeglas inte i direktivet och måste appliceras rigoröst för att skapa ett mer rättvist system, säger Efpias generaldirektör Nathalie Moll i pressmeddelandet.

2025-03-10 Energinyheter, Nordiska projekt, Cirkulation

Biogassatsning får miljonstöd till Gryaab och Göteborg Energi (Gryaab)

Gryaab och Göteborg Energi har beviljats ekonomiskt stöd för att uppgradera biogasproduktionen. Det innebär stora möjligheter för båda bolagen att stärka sin hållbara energisatsning.

– Det här är fantastiska nyheter! Gryaab producerar årligen cirka 70 GWh biogas, som Göteborg Energi sedan förädlar till miljömärkt fordonsbränsle. Vi är glada att detta viktiga arbete nu får stöd, vilket bidrar till en mer hållbar region, säger Christopher de Flon, affärsutvecklare på Gryaab.

För första gången under 2024 blev det möjligt att ansöka om ekonomiskt stöd från Energimyndigheten. Gryaab lämnade in sin ansökan i slutet av året, och nu har beskedet kommit: Gryaab och Göteborg Energi får tillsammans 33,5 miljoner kronor i stöd.

202-03-12 Sveriges radio P4 Göteborg

Kaffesumpens önskade effekt (Gryaab)

Gryaabs produktionschef intervjuas live i P4 Göteborg där han bland annat fick svara på frågor om kaffesump men också kunde berätta vad man får spola ner det vill säga allt som gått genom kroppen och toapapper. Nedan den notis som lades ut efter sändningen.

”Brukar du spola ner kaffesumpen i avloppet? Då kan det bli problem. Det menar Maurice Bourne, produktionschef på Gryaab där man tar emot avloppsvatten från göteborgare. Det spelar ingen roll om sumpen kommer från perkolatoren, bryggaren eller kaffepressen, enligt avloppsexperten. Det blir som cement, säger han.”